

2023–2029 m. Vilniaus regiono funkcinės zonos strategija

(rengimo procesas)

Vilniaus regiono plėtros tarybos administracija

2023-09-07

Teisinės prielaidos

Regioninės plėtros įstatymas:

Funkcinė zona – dviejų ar daugiau savivaldybių tarybų bendru sutarimu formuojama Lietuvos Respublikos administracinių vienetų ribų nesaistoma **vientisa teritorija**, pasižyminti esamais ar kuriamais ekonominiais ir (arba) socialiniais ryšiais, skirta viešosioms paslaugoms **bendrai teikti** ir (arba) esamos ir (ar) būsimos viešosios infrastruktūros objektams **bendrai steigti** ir (ar) naudoti.

Tvarios miesto plėtros strategijų ir funkcinų zonų strategijų rengimo ir įgyvendinimo stebėsenos tvarkos aprašas:

Funkcinių zonų strategijų, kurios įgyvendinamos pasinaudojant 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos finansavimu, rengimo, keitimo ir įgyvendinimo stebėsenos tvarka (Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2023 m. sausio 19 d. įsakymas Nr. 1V-30)

Patvirtintos teritorinės strategijos – Regionų plėtros programoje nustatyta išankstinė sąlyga regioninėms pažangos priemonėms (Vidaus reikalų ministerija):

- „Paskatinti regionų, funkcinų zonų, savivaldybių ir miestų ekonominę augimą pasitelkiant jų turimus išteklius“
- „Pagerinti viešųjų paslaugų prieinamumą, darbo vietų pasiekiamumą ir tam reikalingų išteklių naudojimo efektyvumą“

Kas atlikta regione: planavimas

Funkcinė zona:

- Funkcinė zona numatoma suformuoti Vilniaus apskrities teritorijoje ir sutaps su savivaldybių ribomis.
- Planuojama, kad funkcinė zona apims dvi savivaldybių funkcijų sritis: turizmą bei kūrybinę ekonomiką (kūrybinių industrijų iniciatyvas). Preliminariai susitarta dėl turizmo bei kūrybinės ekonomikos. Svarstoma dėl komercinių teritorijų vystymo. Dėl vieningos viešojo transporto sistemos – atsisakyta.
- Turizmo potencialo vystymo zona jungs 7 regiono savivaldybes (Elektrėnų, Šalčininkų r., Širvintų r., Švenčionių r., Trakų r., Ukmergės r. ir Vilniaus r.), o kūrybinių industrijų – 4 regiono savivaldybės (Elektrėnų, Šalčininkų r., Švenčionių r. ir Vilniaus r.). Komercinių teritorijų vystymo – 2 savivaldybės (Ukmergės r. ir Širvintų r.).

Sudarytos darbo grupės:

- Turizmo potencialo vystymo (koordinadorius Trakų r. savivaldybė)
- Vieningos viešojo transporto sistemos (koordinadorius Vilniaus m. savivaldybė)

Konsultacijos:

- Suorganizuoti susitikimai, diskusijos, posėdžiai su savivaldybėmis ir ekspertais

Tyrimas:

- Vilniaus regiono turizmo potencialo panaudojimas

Kas atlikta regione: strategija

Bendri veiksmai:

Palankių sąlygų privačioms investicijoms pritraukti ir darbo vietoms kurti sudarymas, panaudojant specifinius, regionui būdingus išteklius:

- kūrybinės ekonomikos iniciatyvos (įrengiant kūrybinių industrijų bendradarystės erdves viešuosiuose pastatuose);
- viešosios turizmo infrastruktūros (pvz., pažintinių takų, mažosios architektūros elementų) modernizavimas ar sukūrimas, pritaikant gamtos ir kultūros objektus lankymui (įskaitant pritaikymą neįgaliųjų poreikiams).

Viešųjų paslaugų prieinamumo užtikrinimas:

- savivaldybių viešųjų paslaugų infrastruktūros efektyvinimas, modernizavimas ir išmanių technologijų diegimas bei informavimas, komunikacija, tyrimai, efektyviam paslaugų ir infrastruktūros valdymui.

Forma:

- Analizė
- Tikslai ir uždaviniai, rodikliai
- Integruotas požiūris
- Partneriai

Susitarimai:

- Savivaldybių susitarimas įgyvendinti strategiją
- Kūrybinės ekonomikos vystymo partnerystės susitarimo projektas (koordinatorius – Vilniaus r. savivaldybė)
- Turizmo vystymo partnerystės susitarimo projektas (koordinatorius – Trakų r. savivaldybė)

Kokios galimybės: planuojamos investicijos

- ES lėšų kvota regionui 211 mln. Eur, iš jų funkicinei zonai 35 mln. Eur
- Finansavimo intensyvumas 50 proc., bendrasis finansavimas 35 proc., savivaldybių prisidėjimas 15 proc.
- Tikėtina investicijų pradžia 2024 m. III ketv.

Ko trūksta: iššūkiai ir neišspręsti klausimai

- Funkcinės zonos apibrėžimas – teritorijos vientisumo sąlyga
- Veiksmai įgyvendinami taikant integruotų teritorinių investicijų metodą – 2 investicijų programos prioritetai (pateikiamas pagrindimas, kad strategijos veikslių visuma prisideda prie 5 prioriteto „Piliečiams artimesnė Lietuva“ ir dar bent vieno prioriteto įgyvendinimo). Planuojama prisidėti prie komunalinių atliekų rūšiavimo skatinimo.
- Veikla: pramoninių ir (ar) komercinių teritorijų išvystymo netolygumų pašalinimas, t. y. investicijoms tinkamų sklypų, gamybinių pastatų, inžinerinės infrastruktūros trūkumų pašalinimas ir priemonių, mažinančių neigiamą ekonominės veiklos poveikį aplinkai (triukšmą, oro, vandens taršą), įgyvendinimas.

Lėšų planavimas:

- Trūksta vieningos regiono pozicijos dėl finansinių projekcijų – nesutarta savivaldybių lygiu, laukiama regiono merų sprendimo

Kokie artimiausi darbai: situacija ir terminai

- Strategijos teikimas derinimui ir konsultacijoms darbo tvarka Vidaus reikalų ministerijai (metodiniai klausimai, rodiklių planavimas)
- Bendradarbiavimo susitarimai formuojant funkcinę zoną – kūrybinės industrijos, turizmas (2023 m. IV ketv.), komercinių teritorijų vystymas (2024 m.)
- Strategijos įgyvendinimo veiksmų planas (projektai)
- Funkcinės zonos strategijos projektas oficialiam derinimui (2023 m. IV ketv.)

Parengta funkcinės zonos strategija kartu su susitarimo projektu pateikiama derinti Vidaus reikalų ministerijai. Per 10 darbo dienų Vidaus reikalų ministerija įvertina strategijos atitiktį 5.2 uždavinio ir aprašo nuostatomis.

Gavus Vidaus reikalų ministerijos išvadą, kad funkcinės zonos strategija atitinka 5.2 uždavinio ir aprašo nuostatas, funkcinės zonos strategiją tvirtina visos ją planuojančios įgyvendinti savivaldybių tarybos ir atitinkamų savivaldybių merai yra įgaliojami pasirašyti susitarimą.

Partnerių įtraukimas:

- Strategijos projekto ir jo pakeitimų derinimas (pateikti pastabas ir pasiūlymus)
- Tikslinės darbo grupės (pagal poreikį)
- Įgyvendinimo ataskaitos

Ačiū už dėmesį!

